

De Ambachtsschool pakt uit!

8 november 2024

PROGRAMMABOEKJE

De Ambachtsschool pakt uit!

Programmaoverzicht

9.00	<i>Grand café: Inloop en registratie</i>				
9.30	<i>Lincoln Zephyr-zaal: Opening en welkom</i>				
9.45	Workshops				
	Lincoln Zephyr	Texaco	Ford	Fruit	Groente
		<i>Opschaling van verandering</i> Jelger Spijkerboer Marijke Spanjersberg	<i>Vanzelfsprekendheden over emoties durven te betwijfelen?</i> Martijn van Ooijen Odette Moeskops	<i>Actieonderzoek, methodisch werken aan organisatieontwikkeling</i> Gertjan Schuiling Joost Kampen Joris Brenninkmeijer	<i>Wederopbouw van organisaties</i> Jaap van 't Hek Leike van Oss
11.30	<i>Pauze</i>				
11.45	Boekenronde				
		Texaco	Ford	Fruit	Groente
	<i>Sociologie van organisaties</i> Joost Kampen	<i>Tijd</i> Joris Brenninkmeijer	<i>De emotie tussen ons</i> Odette Moeskops	<i>Eigenzinnigheid</i> Gertjan Schuiling	<i>The system view of life</i> Brechtje Kessener
12.30	<i>Grand Café: Lunch</i>				
13.30	<i>Lincoln Zephyr: Lunchconcert</i>				
	Workshops				
	Lincoln Zephyr	Texaco	Ford	Fruit	Groente
14.15	<i>Taallab</i> Femke Rood Jaap van 't Hek Marijke Spanjersberg	<i>Zoeken naar het juiste moment</i> Joris Brenninkmeijer Leike van Oss	<i>Poetic activism</i> Danielle Zandee Marjorieke Glaudemans Michiel de Ronde	<i>Organisatie van de politiek?</i> Brechtje Kessener Marije van den Berg	<i>Waar draait het nou echt om bij teamwork?</i> Martijn Vroemen
15.30	<i>Pauze</i>				
16.00	<i>Lincoln Zephyr: Shakespeare als spiegel voor ons vak met Gijs Scholten van Aschat</i>				
17.00	<i>Grand Café: Borrel en afscheid</i>				

WORKSHOPS

- Organisatie van de politiek?
Brechtje Kessener en Marije van den Berg
- Wederopbouw
Jaap van 't Hek en Leike van Oss
- Opschalen van verandering, hoe werkt dat? Of: trek het breed en er gebeurt geen reet
Jelger Spijkerboer en Marijke Spanjersberg
- Actieonderzoek - methodisch werken aan organisatieontwikkeling
Joost Kampen, Joris Brenninkmeijer en Gertjan Schuiling
- Zoeken naar het juiste moment
Joris Brenninkmeijer en Leike van Oss
- Taallab
Marijke Spanjersberg, Femke Rood en Jaap van 't Hek
- Poëtisch activism
Marjorieke Glaudemans, Danielle Zandee en Michiel de Ronde
- Waar draait het nou echt om bij teamwork?
Martijn Vroemen
- Vanzelfsprekendheden over emoties durven te betwijfelen?
Odette Moeskops en Martijn van Ooijen

De Ambachtsschool pakt uit!

Organisatie van de politiek?

Brechtje Kessener en Marije van den Berg

Zaal: Fruit

Tijd: 14.15 uur

We spreken veel over ontwerp van de (ambtelijke) organisatie maar zelden over de organisatie van de politiek. Dat terwijl ook de politiek goed georganiseerd moet zijn om goed te kunnen functioneren. In deze workshop gaan we met elkaar aan de slag. We starten de workshop met een voorbeeld van de gemeenteraad in Noordwijk. Die kwam laatst in de krant met de kop “Na drie avonden chaos over de financiën is Noordwijk weer terug bij af: raad stemt zijn eigen toekomstplaatje weg.” Wat is hier gebeurd of misschien beter gezegd niet gebeurd? Na een korte inleiding over manieren van organiseren dagen we de deelnemers uit om in subgroepen te bedenken hoe deze gemeenteraad in dit begrotingsproces en in het algemeen beter georganiseerd zou kunnen worden.

De Ambachtsschool pakt uit!

Wederopbouw

Jaap van 't Hek en Leike van Oss

Zaal: Groente

Tijd: 9.45 uur

OK, er zijn crises: het klimaat, krakende democratische instituties, polarisatie en populisme, woningtekorten, verschillen tussen arm en rijk.... Het zijn er meer dan we kunnen opnoemen. Kees Klomp noemt het een 'permacrisis', Tim Fransen spreekt over het 'calamiteitperk'. De vraag is of we dit nog kunnen repareren of dat er echt wat anders nodig is.

Wat heeft dit met organisaties te maken? Organisaties zijn het hart van de georganiseerde samenleving, ze worden erdoor bepaald en ze zijn bepalend in hoe het met de maatschappij gaat. Ook organisaties plegen roofbouw op mensen, op grondstoffen, op hun omgeving. Maar op organisaties wordt ook roofbouw gepleegd: aandeelhouders of burgers, willen het onderste uit de kan en we stoppen maar niet met vragen om het vergroten van zowel de efficiency als de resultaten.

Wat nou als repareren van organisaties nog wel kan, maar dat we te weinig oog hebben voor de grondstructuur. Als die rot is, heeft repareren geen zin. Dus gaat het dan om wederopbouw van de basis met vragen als: welke grondstructuur is dan teloorgegaan? Hoe zie je of er noodzaak is tot wederopbouw? Aan wat voor criteria zou een wederopbouw moeten voldoen? Waaraan te denken bij het organiseren in de toekomst? Hoe voorkomen we in dezelfde valkuilen te stappen?

In deze workshop verkennen we de aard van het megavraagstuk waarin we als organisaties verzeild zijn geraakt en wat we er als beroepsgroep aan hebben bijgedragen. En we zoeken

De Ambachtsschool pakt uit!

naar een nieuwe manier van kijken en organiseren. Naar inrichtingsprincipes en een nieuwe ethiek. Het wordt echt zoeken, want niemand die het echt weet, natuurlijk.

Opschalen van verandering, hoe werkt dat?

Of: trek het breed en er gebeurt geen reet

Jelger Spijkerboer en Marijke Spanjersberg

Zaal: Texaco

Tijd: 9.45 uur

We zien op allerlei plekken pilots, proeftuinen, labs, experimenten en meer. Het zijn manieren om een nieuwe werkwijze in het klein uit te proberen. Vervolgens is de vraag: hoe krijgen we dit breder, hoe krijgen we de rest mee?

Met het opschalen van dat wat werkt in het klein gaat nogal eens wat mis. Men vervalt bijvoorbeeld in het omklappen naar een nieuwe blauwdruk. Of de groep pioniers verbijzonderd te veel waardoor de weerstand voor de nieuwe werkwijze stevig toeneemt.

We willen in deze workshop samen onderzoeken wat wél werkt bij opschalen. Dat doen we op basis van concrete klantcases waar we het zelf probeerden, en onderzoek naar mechanismes bij opschalen.

De Ambachtsschool pakt uit!

Actieonderzoek - methodisch werken aan organisatieontwikkeling

Joost Kampen, Joris Brenninkmeijer en Gertjan Schuiling

Zaal: Fruit

Tijd: 9.45 uur

In deze masterclass verkennen we twee methoden van werken aan organisatieontwikkeling:

- een methode gericht op herstel van verwaarloosde organisaties;
- een methode voor organisatieontwikkeling naar zelforganiserende werksystemen.

De eerste methode blijkt ook te werken in niet-verwaarloosde contexten. De tweede methode blijkt ook relevant voor verwaarloosde organisaties. Wat zijn nu eigenlijk de verschillen: zit dat in taal, in werkwijze, in zijnswijze of in setting? We spiegelen dit aan literatuur over 'planned change' en we delen ervaringen vanuit de praktijk.

De Ambachtsschool pakt uit!

Zoeken naar het juiste moment

Joris Brenninkmeijer en Leike van Oss

Zaal: Texaco

Tijd: 14.15 uur

Timing is een belangrijk onderdeel van ons vakmanschap als begeleiders van verandering. Het is de kunst om op tijd te zijn, niet te vroeg en niet te laat. We timen voortdurend: bij het maken van een veranderplan, de opzet van een bijeenkomst of om de juiste activiteiten in een passende volgorde te zetten. Timing toont zich ook in het vermogen om het juiste moment aan te voelen en te pakken. Is de tijd al rijp voor een confronterende opmerking? Is het nodig om in te grijpen in een stroef lopend gesprek?

Dat is waar timing een ingewikkeld onderwerp wordt. Hoe bepaal je wat het geschikte moment is? Wat speelt een rol bij de afweging iets te doen of nog even te wachten? Waarom lukt het soms zo goed en soms helemaal niet?

In deze workshop verkennen we deze vragen en gaan op onderzoek uit wat ons kan helpen ons gevoel van timing verder te ontwikkelen.

De Ambachtsschool pakt uit!

Taallab

Marijke Spanjersberg, Femke Rood en Jaap van 't Hek

Zaal: Lincoln Zephyr

Tijd: 14.15 uur

Als adviseurs moeten we het doen met de woorden die we krijgen en de woorden die we spreken. Wat sluiten deze woorden in, en wat sluiten ze uit? Hoe verhoud je je als adviseur tot het taalspel van je klanten? En wat is je eigen repertoire als het gaat om het spelen met taal?

Het taallab start met galerij van taaldenkers en taalmakers. Waar gaat hun fascinatie voor taal over? En hoe inspireren zij ons? Daarna gaan we aan de slag in enkele taallabs. Elk taallab heeft een andere onderzoeksoopdracht. In het ene lab ga je bijvoorbeeld op zoek naar wat er wordt in- en uitgesloten, in het andere lab kun je speuren naar machts- en onmachtstaal. En in weer een ander lab is er gelegenheid om te experimenteren met stukjestaal en verbindingstaal.

We ronden af met onze gezamenlijke bevindingen en praktische tips.

De Ambachtsschool pakt uit!

Poëtic activism

Marjorieke Glaudemans, Danielle Zandee en Michiel de Ronde

Zaal: Ford

Tijd: 14.15 uur

Als bestuurders, professionals, adviseurs en onderzoekers recht willen doen aan de complexiteit van de vraagstukken waar ze mee werken, in een meerperspectivistische benadering van de werkelijkheid een vereiste. Vraagstukken temmen tot puzzels binnen het ‘problem solving’ paradigma leidt tot verstrikking, omdat de oplossingen niet zelden zelf symptomen blijken te zijn van de problematiek. Hoe kan een rijker beeld ontwikkeld en toegelaten worden? Poetic Activism vertegenwoordigt het waarnemingsveld waarin vraagstukken worden waargenomen vanuit resonantie, empathie en sfeergevoel. Deze benadering vindt haar bron in o.a. het werk van Margareth Gearty (2022). Gearty raakt het belang aan van (poëtische) narrativiteit om zo zicht te krijgen voorbij de organisatie systemen die vanuit lineair denken en systemisch gedacht zijn. Om meer te kunnen zien dan dat er zichtbaar kan worden vanuit een rationele doel-middel rationaliteit en raakbaar te worden in een ander niveau van kennen. In deze workshop brengen ondergetekenden inzichten vanuit hun respectievelijk onderzoek en werkpraktijken vormen van poetic activism in voor de deelnemers om te onderzoeken en ervaren. Met als oogmerk om af te tasten wat poetic activism is en hoe deelnemer dit perspectief in haar of zijn werkpraktijk kan laten meespreken, als een verrijking van de dagdagelijkse gevestigde orde. Noem het een vorm van ‘artfull reflection in and on action’.

De Ambachtsschool pakt uit!

Waar draait het nou echt om bij teamwork?

Martijn Vroemen

Zaal: Groente

Tijd: 14.15 uur

Martijn Vroemen is al 30 jaar met teams bezig. En hij is nog steeds op zoek naar wat nou het echte geheim van samenwerken is. Sinds ongeveer anderhalf jaar is hij bezig met het formuleren van drie centrale waarden. Echter, die staan bol van de tegenstellingen. Dus hij is er nog niet helemaal uit. In deze workshop nodigt hij je uit om samen te onderzoeken:

Waarom zijn mensen altijd zo bang om te zeggen waar het op staat?
Wat zijn de grenzen van diversiteit? Hoe tolerant kunnen we zijn?
Hoe voorkom je dat men in een team teveel op elkaar gaat leunen?
Waar het echt om zou kunnen gaan is: vrijmoedigheid, tolerantie en zelfredzaamheid.

Nieuwgierig? Ik ook!

De Ambachtsschool pakt uit!

Vanzelfsprekendheden over emoties durven te betwifelen?

Odette Moeskops en Martijn van Ooijen

Zaal: Ford

Tijd: 9.45 uur

We denken vaak elkaars emoties te kunnen verstaan, maar het is eigenlijk veel gemakkelijker ze verkeerd te begrijpen. Recent onderzoek naar emoties doet meer vertrouwde aannames betwifelen. Dat emoties op dezelfde manier in alle mensen zouden zitten; als je dezelfde woorden voor emoties gebruikt, je dan ook hetzelfde bedoelt, doet, voelt en ervaart; dat je emoties aan de buitenkant kunt herkennen en dat emoties universeel en aangeboren zijn. Fysieke sensaties (kloppend hart, steen op de maag) hebben op zichzelf geen betekenis, ze gaan pas iets betekenen als in context en relaties wordt geleerd van ervaringen die zijn opgedaan en deze ervaringen verbonden geraken met de fysieke sensaties. We leren allemaal op dezelfde manier emoties, namelijk in sociale relaties met belangrijke anderen. Echter wat we leren, kan sterk uiteenlopen. Zouden we daarom niet veel vaker de moeite moeten nemen in organisatievraagstukken te onderzoeken en naar de gelaagde verhalen achter emoties te vragen? En zo ja, hoe moet dat dan? Zijn narratieve interventies dan een behulpzame manier?

Lunchconcert

Zaal: Lincoln Zephyr

Tijd: 13.30 uur

In de lunchpauze speelt het Utrechts StudentenKoor en Orkest voor ons een aantal stukken.

Het USKO-ensemble bestaat uit;

- Friso Treur op eerste viool
- Ebba Tabbers op tweede viool
- Floren Blom op altviool
- Leyah de Priester op cello

Programma

- Sleeping Beauty Waltz - Tchaikovsky (arr. Elaine Fine)
- Sechs Kinderstücke - Mendelssohn
 - Allegro
 - Andante
 - Allegretto
- Album für die Jugend Op.68 - Schumann
 - Ländliches Lied
 - Ein Choral
 - Schnitterliedchen
 - Fröhlicher Landmann
- Divertimento in D major K.136 - Mozart

Boeken

Tijdens de boekenronde gaan we aan de hand van boeken aan de randen van ons vak met jullie in gesprek gaan over actuele maatschappelijke en organisatiethema's.

De volgende boeken worden in de volgende zalen verkend:

- **Sociologie van organisaties van Van Doorn**, door Joost Kampen
Zaal: Lincoln Zephyr, 11.45 uur
- **Eigenzinnigheid, werk en geschiedenis van Negt en Kluge**, door Gertjan Schuiling
Zaal: Fruit, 11.45 uur
- **De emoties tussen ons; hoe cultuur emoties bepaalt** van Mesquita, door Odette Moeskops
Zaal: Ford, 11.45 uur
- **Tijd – diverse boeken**, door Joris Brenninkmeijer
Zaal: Texaco, 11.45 uur
- **The systems view of life, Luisi en Capra**, Brechtje Kessener
Zaal: Groente, 11.45 uur

De Ambachtsschool pakt uit!

Slotakkoord

Shakespeare als spiegel

Gijs Scholten van Aschat

Zaal: Lincoln Zephyr

Tijd: 16.00 uur

Hamlet, de filosofiestudent die geacht wordt wraak te nemen

Denken of doen....

Er zijn of er niet zijn, dat is het probleem.... Hoe moedig zijn we? Hoe rechtvaardig zijn we werkelijk? Hoe edelmoedig is ons handelen? Hoe laf zijn onze besluiten? Bij onrecht of 'aardse ellende' is denken en alsmaar denken niet genoeg. Intenties zijn mooi, maar wat heb je eraan als ons handelen faalt? Het kan zelfs onze daadkracht ondermijnen en ons lafhartig maken:

*'Zo maakt het denken lafaards van ons allen (-)
En ondernemingen vol zwier en aandrang,
Door observatie uit hun baan gebracht,
Verliezen zo de naam van daad.'*

Een goed moment om Shakespeares karakters tegen het licht te houden, te spelen, te duiden, zodat ze een spiegel vormen voor ons eigen gedrag.

PRAKTISCHE INFORMATIE

Wanneer?

Vrijdag 8 november 2024, van 9 – 17.30 uur

Waar?

Villa Jongerius
Kanaalweg 64
3527 KX Utrecht
(030) 2930510

Bereikbaarheid

Villa Jongerius ligt op circa 12 minuten lopen vanaf de uitgang Jaarbeursplein van Utrecht Centraal Station, enkele minuten per OV fiets en op circa 5 autominuten vanaf de A2 en A12. Villa Jongerius beschikt over 35 gratis parkeerplaatsen op eigen terrein (vol = vol). Het adres van Villa Jongerius voor in de navigatie is Doctor M.A. Tellegenlaan (geen nummer). Inrit ter hoogte van het witte gebouw. Dit is tevens de ingang voor voetgangers en fietsers. Mocht de parkeerplaats vol zijn, dan kun je (betaald) parkeren tegenover de Villa geparkeerd op P2 van de Jaarbeurs (navigeer naar: Truus van Lierlaan). Houdt dan rekening met ca 10 minuten extra reistijd.

Contact

Heb je ons nodig of wil je nog wat vragen?

Voorafgaand aan de dag, kun je het beste mailen naar info@deambachtsschool.org

Op de dag zelf kun je ons het beste appen:

- Marijke Spanjersberg: 06-55725950
- Leike van Oss: 06-51426330

We zijn waarschijnlijk bezig, maar we zien je berichtjes en antwoorden zo snel mogelijk.